

UNDERSÖKNING

av betydande miljöpåverkan för detaljplan för del av
Äspered 1:38 m.fl. i Furusjö

Diarienummer: BN 2025–197

2026-04-07

Standardförfarande

Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

Innehåll

Innehåll.....	2
Bedömning av betydande miljöpåverkan.....	3
Platsens förutsättningar	3
Planens styrande egenskaper	4
Planens tänkbara effekter	4
Sammanvägd behovsbedömning.....	4
Checklista	5

Bedömning av betydande miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB för planer och program) enligt PBL 5:11a § och MB 6:6 § ska upprättas om kommande detaljplaners genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. För att klarlägga om planen kan innebära en betydande miljöpåverkan behöver en så kallad undersökning av miljöpåverkan göras. Fördjupat beslutsunderlag återfinns i planbeskrivningen under rubriken *Planeringsunderlag*.

Om det konstateras att detaljplanen kan ha en betydande miljöpåverkan, krävs en strategisk miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas som underlag för detaljplanen.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

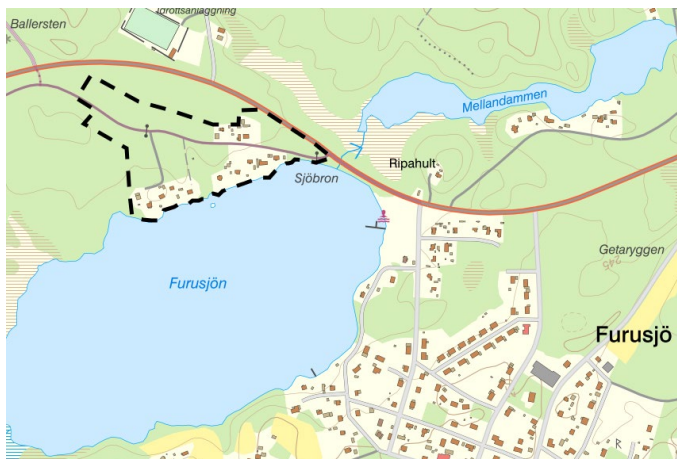
Platsens förutsättningar

Planområdet är beläget i Furusjö, nordväst om Furusjön. Det gränsar i söder till Furusjön, i norr till länsväg 1819, i väster till en skogsfastighet och i sydöst till Furusjö samhälle. Planområdet omfattar cirka 6,6 hektar.

I området ingår fastigheten Äspered 1:38, som i dagsläget utgör obebyggd skogsmark. Därutöver omfattas tolv befintliga bostadsfastigheter, varav tre används för permanentboende.

Skogen inom området kan beskrivas som produktionsskog, bestående av gles tallskog med inslag av gran och lövträd. Norr om Sjävägen är marken relativt plan, medan den söder om Sjävägen sluttar svagt ner mot Furusjön. En naturvärdesinventering har genomförts och naturmarken har inte bedömts som särskilt värdefull, men ett fåtal exemplar av växten knärot har påträffats.

Marken består av genomsläppliga material och vatten- och avlopps nätet har nyligen byggts ut i området. Längs väg 1819 gäller ett utökat byggnadsfritt avstånd om 30 meter. Mot Furusjön gäller strandskydd på 100 meter. Ingen ny bebyggelse planeras inom strandskyddat område. För redan bebyggda fastigheter föreslås att strandskyddet upphävs då det särskilda skälet enligt 7 kap. 18 c § punkt 1 miljöbalken kan åberopas, eftersom marken redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att strandskyddets syften inte påverkas. Dock gäller detta inte för hela fastigheten Äspered 1:32, där delar av fastigheten även i fortsättningen kommer omfattas av strandskydd.

Planområdet ligger mellan Furusjön och väg 1819. Planområdet inom svart streckad linje.

Planens styrande egenskaper

Planförslaget möjliggör att stycka av 12 nya bostadstomter inom planområdet för småhusbebyggelse. Syftet med detaljplanen är att tillskapa ett nytt småhusområde med möjlighet att bygga enbostadshus. Totalhöjden får inte överstiga 9,0 meter och exploateringsgraden är satt till 25 %. Dock maximalt 250 m², varav 80 m² får vara komplementbyggnad. Bostadstomterna ska inte understiga 1200 m². Mark som inte är bebyggd och som ligger inom strandskyddsområdet regleras som naturmark. För de fastigheter som redan är bebyggda och som ligger inom strandskyddet upphävs med hänvisning till de särskilda skär som finns i 4 kap. 17 § PBL och 7 kap 18c § punkt 1 Miljöbalken (MB). Ytor är avsatta för tekniska anläggningar så som pumpstationer och transformatorstationer. Gatumarken är reglerat så att en gatubredd om 6 meter finns. Allmän platsmark ska ha kommunalt huvudmannaskap. Genomförandetiden är satt till 10 år.

Planens tänkbara effekter

Direkta effekter av detaljplanens genomförande är att skog avverkas, vilket leder till förlust av naturmiljö och biologisk mångfald. Markanvändningen förändras från naturmark till bebyggelse och trädgårdar. När marken tas i anspråk ökar andelen hårdgjorda ytor, såsom tak, uppfarter och vägar. Detta medför risk för ökad avrinning och försämrad infiltration, vilket i sin tur kan innebära en ökad risk för lokala översvämningar om dagvattenhanteringen inte utformas på ett hållbart sätt.

Byggnationen innebär också ökade utsläpp av växthusgaser, dels under själva byggskedet och dels från framtida trafik till och från området. Samtidigt försvinner skogens koldioxidupptag. En möjlig motvikt är att nya bostäder kan uppföras med energieffektiva lösningar och förnybar energi, vilket ger en positiv klimatpåverkan på sikt.

Trafik och transporter förväntas öka som en följd av planens genomförande. Landskapsbilden kommer lokalt att förändras när skogen ersätts av bostäder, vilket innebär en övergång från naturmiljö till bebyggd miljö. Därmed kan även rekreativvärden påverkas, särskilt om området idag används för promenader, svamp- eller bärplockning. Möjligheterna till friluftsliv på platsen minskar därmed.

För människors hälsa och livskvalitet kan planens genomförande ge både positiva och negativa effekter. På längre sikt bidrar nya bostäder till social hållbarhet och utveckling i Furusjö. På kort sikt kan byggtrafik ge upphov till buller och damm som tillfälligt påverkar boendemiljön negativt.

En annan tänkbar effekt är att planen utgår från platsens tätortsnära läge och tar fasta på intentionerna i Översiktsplan 2040.

Sammanfattningsvis bedöms den största miljöpåverkan vara förlusten av skogsmark och dess ekosystem, samt ökade trafikflöden och förändrad dagvattenhantering. Positiva effekter är att Furusjö stärks som ort, att nya bostäder tillförs och att möjligheten finns att bygga med energieffektiva och klimatsmarta lösningar.

Sammanvägd behovsbedömning

Enligt 5 kap. 34 § PBL ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Omgivningsförutsättningarna och den påverkan detaljplanen bedöms innebära på miljön redovisas i planbeskrivningen och sammanfattas ovan. Habo kommun bedömer att genomförandet av denna detaljplan inte innebär betydande miljöpåverkan i den betydelse som anses i PBL och en MKB därför inte behöver upprättas.

Checklista

Del 1 – MKB			
	Ja	Nej	Kommentar
MKB			
Kommer planen att innehålla verksamheter som finns redovisade i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 3?		X	
Kommer planen att medge sådan verksamhet eller åtgärd som finns redovisad i PBL 4 kap. 34 §?		X	
Påverkar planen Natura- 2000 områden enligt MB 7 kap. 28, 28a §?		X	
Del 2 – Riksintressen MB 3, 4 kap.			

	Påverkan		Kommentar
	Berörs ej	Berörs	
Naturvård	X		
Vättern med öar och strandområden	X		
Rörligt friluftsliv	X		
Kulturmiljövård	X		
Natura 2000	X		
Vindbruk	X		
Yrkesfiske	X		
Totalförsvär	X		
Väg	X		
Flygplats	X		
Järnväg	X		
Värdefulla ämnen och material	X		
Vattenförsörjning	X		

Del 3 – omgivning

	Berörs ej	Berörs		Kommentar
		+	-	
Natur				
Växt- och djurliv, rödlistade arter			X	Knärot finns inom planområdet.
Skyddsvärda träd	X			
Åkermark och skogsmark			X	En andel skogsmark tas i anspråk.
Grön länk			X	Marken är i dag redan i privat ägo och är

				delvis bebyggd. Dock finns möjligheter att ta sig genom området.
Vatten				
Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	X			
Dagvatten			X	Markanvändningen bostäder och gata medför att delar av marken kommer att hårdgöras. Dock är marken inom planområdet genomsläpplig och därmed kommer dagvattnet att kunna tas om hand inom varje fastighet.
Grundvatten	X			Knipån är en av många Vätterbäckar. Knipån har idag ekologisk och kemisk god status. Vättern är vattentäkt för flera kommuner. Planförslaget bedöms inte påverka vattenkvaliteten i Vättern.
Ytvatten	X			
Dricksvattentäkt	X			Det finns en vattentäkt i Furusjö som är ett vattenskyddsområde. Vattenskyddsområdet ligger söder om Furusjön.
Hälsa och säkerhet				
Föroreningar i luft, mark och vatten			X	Planförslaget innebär viss ökad trafik till/från föreslagna nya bostäder vilket innebär en viss ökning av luftföroreningar, dock finns inte indikationer på att MKN för luft äventyras

Buller och vibrationer	X				Trafikmängden kommer att öka inom planområdet genom att nya bostäder tillskapas. Men trafikökningen ökar inte så mycket att det kommer vara en betydande olägenhet för de boende inom planområdet. Enligt framtagna bullerutredning kan riktvärden för buller följas.
Trafik			X		Planförslaget innebär en ökad trafik till/från bostäder. Kollektivtrafik på väg 1819 finns, busshållplats finns vid infart till Furusjö, avstånd på ca 1 km. Inflyttningen i området kommer dock att innebära bilnyttjande.
Farligt gods			X		Väg 1819 är inte utpekad som en trafikled för farligt gods men det kan förekomma att farligt gods transporteras på vägen. Dock är risken liten för att det skulle hända några olyckor.
Översvämning	X				
Risk för erosion, sedimentation och skred	X				
Miljö- och hälsofarliga ämnen	X				
Djurhållning	X				
Strålning	X				

Kraftledning	X				
Brand	X				
Radon	X				Radonmätningar är utförda inom ramarna för den övergripande geotekniska undersökningen. Marken klassas so lågradonmark.
Explosion	X				
Ljus	X				
Skugga	X				
Lukt	X				
Avfall och återvinning			X		Viss ökning av avfall förekommer alltid vid tillskapandet av nya bostäder
Energiförsörjning			X		En ökning av energiförbrukning sker till följd av fler bostäder i området.
Störningar under byggtiden			X		En viss störning kan förekomma under byggtiden.
Kulturmiljö, stads och landskapsbild					
Fornlämningar och byggnadsminne	X				
Stads- och landskapsbild			X		Genom att bebygga mark som idag består av skog gör att landskapsbilden förändras.
Motstående eller gemensamma intressen					
Motstridiga intressen i planen	X				
Mellankommunala intressen	X				
Del 4 – Kommunala styrdokument					
	Förenligt	Ej förenligt	Kommentar		

Översiktsplan	X		Översiktsplanen är det aktuella området markerat som ett område med positivt planbesked.
Grönstrukturplan	-		
Planprogram	-		
Gällande detaljplan	-		Planområdet är inte detaljplanerad tidigare.
Del 5 – Områdesskydd			
	Påverkan		Kommentar
	Berörs	Berörs ej	
Skydd av områden enligt MB 7 kap.			
Naturresevat		X	
Kulturresevat		X	
Naturminne		X	
Biotopskyddsområde		X	
Djur- och växtskyddsområde		X	
Strandskyddsområde	X		Furusjön omfattas av 100 m. strandskydd. Tillkommande bostadsmark ligger utanför strandskyddat område. Befintliga bostäder inom strandskyddat område föreslås upphävas då kommunen anser att det finns särskilda skäl för detta. Övrig mark inom planområdet regleras som naturmark där strandskyddet gäller. En liten del av ny gatan läggs innanför strandskydd men intill

			redan ianspråktagen mark och avgränsad från stranden.
Miljöskyddsområde		X	
Vattenskyddsområde		X	

Del 6 – sammanvägd bedömning av planens miljöpåverkan

	Ja	Nej	Kommentar
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		X	
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?	X		En exploatering av tallskog för bostäder är sannolikt mycket varaktig.
Planens sammantagna miljöpåverkan	Planförslaget bedöms med hänsyn till ovanstående bedömningar inte medföra betydande miljöpåverkan. Ingen MKB kommer därför att upprättas för planförslaget		
Åtgärder i planen som förhindrar eller motverkar miljöpåverkan			

Övriga konsekvenser

	Berörs ej	Berörs		Kommentar
		+	-	Betydande
Barnkonventionen		X		Det bedöms att planens genomförande kommer beröra barn då det planeras för bostäder. Det finns tillgång till grönområden och föreningsliv i närheten som kan nyttjas för lek, fritid och rekreation. Förskola finns i närheten. Området kommer att ligga i anslutning till gång- och cykelväg (byggs 2025) samt till kollektivtrafik, vilket är positivt för barns rörelsefrihet och ger de

					möjlighet att ta sig fram på egen hand.
Jämställdhet, trygghet och säkerhet		X			
Tillgänglighet		X			
Ekonomiska konsekvenser	X				
Mål för hållbar utveckling – Miljömålen					
1. Begränsad klimatpåverkan: Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.	X				Planförslaget innebär en utbyggnad i anslutning till befintlig tätort, vilket motverkar en utglesning av tätorten. Busshållplats vilket möjliggör för att välja bort bilen samt i att förskola finns i närheten.
2. Frisk luft: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	X				
3. Bara naturlig försurning: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.	X				
4. Giftfri miljö: Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras	X				

påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.					
5. Skyddande ozonskikt: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning	X				
6. Säker strålmiljö: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.	X				
7. Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	X				
8. Levande sjöar och vattendrag: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.	X				
9. Grundvatten av god kvalitet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.	X				

10. Hav i balans samt levande kust och skärgård: Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
11. Myllrande våtmarker: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	X				
12. Levande skogar: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.			X		Delar av planområdet består idag av skog som kommer att avverkas för att tillskapa bostäder. Skogen är dock klassad med låga biologiska värden enligt den naturvärdesinventering som har gjorts.
13. Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.	X				
14. Storslagen fjällmiljö: Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald,	X				

upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.				
15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.		X		Planförslaget innebär en utbyggnad inom befintlig tätort, vilket motverkar en utglesning av tätorten. Planområdet ligger intill en busshållplats vilket möjliggör för att välja bort bilen samt i att skola och förskola finns i närheten.
16. Ett rikt växt- och djurliv: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.			X	Mark som idag inte är bebyggd kommer att tas i anspråk vilket betyder att en del natur kommer att försvinna. I samband med planarbetet har en naturvärdesinventering gjorts och av den framkom att en fridlyst art kommer att påverkas. Växten är knärot och är en orkidé. Alla vilda orkidéer i Sverige är fridlysta enligt Artskyddsförordningen. Arten är dock inte rödlistad i Sverige och bedöms livskraftig. Växten är påträffad på en befintlig och bebyggd privat bostadsfastighet.